

WNIOSEK KOMISJI REWIZYJNEJ RADY GMINY TARNÓW

w sprawie: rozpatrzenia sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Tarnów za rok 2023, sprawozdań finansowych oraz informacji o stanie mienia Gminy Tarnów za 2023 r.

Na podstawie art. 18a ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r., poz. 609 ze zm.) oraz art. 270 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.) Komisja Rewizyjna w składzie:

Przewodniczący Komisji	- Jan Nowak
Z-ca Przewodniczącego Komisji	- Barbara Kołodziej
Członek Komisji	- Jan Skórka
Członek Komisji	- Andrzej Prendota

Na posiedzeniu w dniu 13 maja 2024 r. po rozpatrzeniu sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Tarnów za 2023 r., sprawozdań finansowych, informacji o stanie mienia Gminy Tarnów oraz po zapoznaniu się z Uchwałą Nr S.O.VII.423.14.2024 Składu Orzekającego Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie z dnia 29.04.2024r. w sprawie zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Tarnów za 2023 rok oraz informacji o stanie mienia Gminy Tarnów,

pozytywnie zaopiniować

- Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Tarnów za 2023 rok.
- Sprawozdania finansowe za 2023 rok.
- Informacje o stanie mienia Gminy Tarnów za 2023 rok.

oraz

wystąpić do Rady Gminy Tarnów z wnioskiem o udzielenie Wójtowi Gminy Tarnów absolutorium z tytułu wykonania budżetu Gminy za 2023 rok.

UZASADNIENIE

Przedmiotem analizy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Tarnów były dokumenty za 2023 rok, w tym:

1. Sprawozdanie opisowe z wykonania budżetu Gminy.
2. Sprawozdanie Rb-27 S z wykonania planu dochodów budżetowych.
3. Sprawozdanie Rb-28 S z wykonania planu wydatków budżetowych.
4. Sprawozdanie Rb-34 z wykonania dochodów i wydatków na rachunku, o którym mowa w art. 11a ustawy o finansach publicznych.
5. Sprawozdania Rb-50 o dotacjach i o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.
6. Sprawozdanie Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami
7. Sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie Gminy.
8. Sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych.
9. Sprawozdanie Rb-N o stanie należności.
10. Sprawozdanie Rb-PDP z wykonania podstawowych dochodów podatkowych.
11. Sprawozdanie Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego.
12. Sprawozdania finansowe za 2023 r. (bilans z wykonania budżetu Gminy Tarnów, łączny bilans obejmujący dane wynikające z bilansów samorządowych jednostek budżetowych, łączny rachunek zysków i strat samorządowych jednostek budżetowych, łączne zestawienie zmian w funduszu obejmującego dane wynikające z zestawień zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych).

13. Informacja o stanie mienia Gminy Tarnów.

Na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Tarnów za 2023 r. ustalono, iż wielkość budżetu gminy Tarnów na rok 2023 została określona Uchwałą Budżetową Nr XXXVIII/514/2022 Rady Gminy Tarnów z dnia 29 grudnia 2022 roku.

Stosownie do kompetencji, wynikających z ustawy o finansach publicznych na przestrzeni 2023 roku dokonano zmian w budżecie, w wyniku których dochody zostały zwiększone o kwotę 10 167 304,69 zł, natomiast wydatki zostały zwiększone o kwotę 23 237 547,23 zł. Zmiany te zostały wprowadzone 8 uchwałami Rady Gminy Tarnów oraz 35 zarządzeniami Wójta Gminy. Szczegółowe zestawienie podjętych uchwał i zarządzeń zawiera załącznik nr 3.28 do Sprawozdania.

Analiza realizacji dochodów

Plan dochodów budżetu Gminy Tarnów został ustalony w Uchwale Budżetowej na 2023 rok w wysokości 120 751 851,89 zł. Po zmianach wynosił na dzień 31 grudnia 2023 roku 130 919 156,58 zł i został wykonany w kwocie 137 606 143,62 zł, co stanowi 105,11 %.

Ustalono, iż wykonanie planu przekraczające 100 % związane było przede wszystkim ze środkami przyznanymi z tytułu uzupełnienia subwencji ogólnej za 2023 rok w kwocie 6 812 004,00 zł. Ustalono ponadto, iż powyższe środki zostały ujęte w projekcie Uchwały Budżetowej na 2024 rok w ramach przychodów ponieważ nie planowano ich wykorzystania w 2023 roku.

W toku szczegółowej analizy rocznego sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. zwrócono uwagę na łączne zaległości, w tym m.in.:

- w podatkach i opłatach od osób prawnych – rozdział 75615 w kwocie 271 162,82 zł, w tym między innymi:
  - podatek od nieruchomości 61 695,30 zł,
  - podatek od czynności cywilnoprawnych 204 034,52 zł.
- w podatkach i opłatach od osób fizycznych – rozdział 75616 w kwocie 410 366,78 zł, w tym między innymi:
  - podatek od nieruchomości 293 779,99 zł,
  - podatek rolnym 84 509,48 zł.
- w opłacie za odbiór odpadów komunalnych – rozdział 90002 w kwocie 565 550,37 zł,
- w podatku dochodowym od osób fizycznych opłacanym w formie karty podatkowej w kwocie 14 350,65 zł (dochody z tego tytułu realizowane są przez Urząd Skarbowy i przekazywane na rachunek Gminy),
- we wpływach z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości – rozdział 70005 w kwocie 18 508,26 zł,
- wpływy z tytułu najmu i dzierżawy składników majątkowych – rozdział 70007 w kwocie 39 759,85 zł,
- we wpływach z pozostałych odsetek – rozdział 70007 w kwocie 16 805,09 zł,
- we wpływach z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw (opłata za zajęcie pasa drogowego) – rozdział 75618 w kwocie 17 193,60 zł,
- we wpływach z pozostałych odsetek – rozdział 92605 w kwocie 16 505,82 zł,
- we wpływach z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów – rozdział 92605 w kwocie 23 209,48 zł.

Na przestrzeni badanego okresu podejmowane były działania, których celem było zmniejszenie zaległości. W związku z tym wysłano ogółem 1320 upomnień po upływie terminu płatności oraz sporządzono 326 tytułów wykonawczych.

W stosunku do 2022 roku zmniejszeniu uległy zaległości m.in. w podatkach od osób prawnych o 22 540,63 zł oraz w podatkach od osób fizycznych o 115 005,61 zł. Z kolei zwiększeniu uległy m.in. zobowiązania z tytułu opłat za odbiór odpadów komunalnych o 26 255,36 zł.

Zasadniczy wpływ na wysokość występujących zaległości wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S mają przede wszystkim należne dla gminy zaliczka alimentacyjna oraz fundusz alimentacyjny. Na dzień 31 grudnia 2023 roku łączne zaległości wobec Gminy Tarnów wynoszą w tym zakresie 2 123 244,40 zł, co w porównaniu do roku 2022 oznacza niewielki spadek o kwotę 5 834,79 zł. Należy w tym miejscu zwrócić uwagę, iż zaległości z tego tytułu stanowią 59,60 % łącznych zaległości wobec budżetu Gminy.

Zaległości te egzekwowane są przez komorników sądowych oraz przez urzędy skarbowe. W ramach podejmowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej działań, mających na celu ściąganie zaległości alimentacyjnych m.in. przekazano komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego i rodzinnego wywiadu środowiskowego; informowano Powiatowy Urząd Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego; wszczęto postępowania dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych; zobowiązano dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy; wydano decyzje uznające za dłużnika alimentacyjnego; skierowano do Starosty Powiatu wnioski o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu oraz złożono wnioski o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 KK.

Ustalono, że skutki ulg i zwolnień obliczonych za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) udzielonych na podstawie stosownych uchwał Rady Gminy Tarnów wydanych na podstawie ustawowych upoważnień wynoszą na dzień 31 grudnia 2023 roku 391 001,50 zł w tym:

- podatek od nieruchomości osoby prawne – 366 698,15 zł,
- podatek od nieruchomości osoby fizyczne – 24 303,35 zł.

Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja Podatkowa były mniejsze w odniesieniu do 2022 roku o kwotę 34 056,26 zł i wyniosły na dzień 31 grudnia 2023 roku łącznie 48 590,92 zł. Decyzje w tym zakresie dotyczyły umorzenia zaległości podatkowych oraz rozłożenia na raty.

Analiza realizacji dochodów własnych pozwala stwierdzić, iż dochody te były realizowane prawidłowo w relacji do założonego planu, a ich wykonanie osiągnęło poziom 100,44%.

Badając wykonanie planu dochodów w zakresie dotacji celowych z budżetu państwa na zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej na dzień 31 grudnia 2023 r. należy stwierdzić, że zostały one wykonane na poziomie 99,38 %.

Reasumując, realizacja planu dochodów Gminy Tarnów na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawiona w załączniku Nr 1 do sprawozdania opisowego jest zgodna z danymi wykazanymi w sprawozdaniu rocznym z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27S.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że wykonanie dochodów przebiegało prawidłowo.

Analiza realizacji wydatków

Szczegółowa analiza realizacji planu wydatków w poszczególnych działach na podstawie sprawozdania Rb-28S o wydatkach budżetowych pozwala stwierdzić, iż były one realizowane w granicach ustalonego planu po zmianach. Nie stwierdzono przypadków przekroczenia planu, co stanowiłoby naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Plan wydatków Budżetu Gminy Tarnów po zmianach na 31 grudnia 2023 roku wynosił 149 013 004,91 zł i został zrealizowany w wysokości 140 561 076,46 zł co stanowi 94,33 %.

Większość wydatków w poszczególnych działach i rozdziałach została zrealizowana na poziomie przekraczającym 90 %.

Niskie wykonanie wydatków bieżących wystąpiło w takich działach jak m.in.:

- 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01044 – Infrastruktura sanitacyjna wsi – realizacja planu wydatków bieżących w zakresie zadań statutowych oraz wydatków majątkowych na poziomie 75,77%,

- 600 – Transport i łączność, rozdział 60011 – Drogi publiczne krajowe – realizacja planu wydatków majątkowych na poziomie 87,85%,
- 600 – Transport i łączność, rozdział 60014 – Drogi publiczne powiatowe – realizacja planu wydatków majątkowych na poziomie 87,74%,
- 710 – Działalność usługowa, rozdział 71035 – Cmentarze – realizacja planu wydatków bieżących w zakresie zadań statutowych, świadczeń na rzecz osób fizycznych oraz wynagrodzeń i składek od nich naliczanych na poziomie 89,74%,
- 750 – Administracja publiczna – rozdział 75011 – Urzędy wojewódzkie – realizacja planu wydatków bieżących w zakresie zadań statutowych, świadczeń na rzecz osób fizycznych oraz wynagrodzeń i składek od nich naliczanych na poziomie 87,96%,
- 750 – Administracja publiczna – rozdział 75075 – Promocja jednostek samorządu terytorialnego – realizacja planu wydatków bieżących w zakresie zadań statutowych oraz wynagrodzeń i składek od nich naliczanych na poziomie 81,83%,
- 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, rozdział 75416 – Straż gminna (miejska) – realizacja planu wydatków bieżących w zakresie zadań statutowych, świadczeń na rzecz osób fizycznych oraz wynagrodzeń i składek od nich naliczanych na poziomie 87,47%,
- 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80146 – Dokszałcanie i doskonalenie nauczycieli – realizacja planu wydatków bieżących w zakresie świadczeń na rzecz osób fizycznych na poziomie 47,87 %,
- 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80148 – Stołówki szkolne i przedszkolne – realizacja planu wydatków bieżących w zakresie zadań statutowych na poziomie 84,28%,
- 801 – Oświata i wychowanie, rozdział 80150 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych – realizacja planu wydatków bieżących w zakresie zadań statutowych, dotacji oraz wynagrodzeń i składek od nich naliczanych na poziomie 86,90%,
- 851 – Ochrona zdrowia – realizacja planu wydatków bieżących na poziomie 82,02%,
- 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85213 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej – realizacja planu wydatków bieżących na poziomie 85,83%,
- 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85219 – Ośrodki pomocy społecznej – realizacja planu wydatków bieżących na poziomie 89,82%,
- 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze – realizacja planu wydatków bieżących na poziomie 88,67%,
- 855 – Rodzina, rozdział 85504 – Wspieranie rodziny – wykonanie planu na poziomie 87,54 %,
- 855 – Rodzina, rozdział 85510 – Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych – realizacja planu wydatków bieżących w zakresie zadań statutowych na poziomie 85,14%,
- 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, rozdział 90002 – Gospodarka odpadami komunalnymi – wykonanie planu wydatków bieżących na poziomie 78,88%,
- 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, rozdział 90013 – Schroniska dla zwierząt – wykonanie planu wydatków bieżących na poziomie 31,61 %,
- 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, rozdział 90015 – Oświetlenie ulic, placów i dróg – wykonanie planu wydatków bieżących na poziomie 83,08%,
- 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, rozdział 90026 – Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami – wykonanie planu wydatków bieżących na poziomie 68,49%,
- 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, rozdział 92127 – Działalność dotycząca miejsc pamięci narodowej oraz ochrony pamięci walk i męczeństwa – wykonanie planu wydatków bieżących na poziomie 63,69%.

Stwierdzono, iż zasadniczy wpływ na niskie wykonanie planu wydatków w wyżej wymienionych pozycjach miały oszczędności w bieżących wydatkach rzeczowych.

Analizie poddano także sprawozdanie RB-28s pod kątem zobowiązań niewymagalnych według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r., wynoszących w łącznie 3 862 772,08 zł. Zobowiązania te w całości dotyczyły wydatków bieżących. Zobowiązania dotyczące wynagrodzeń osobowych za 2023 r. dotyczą naliczonego dodatku wyrównawczego dla nauczycieli z terminem płatności do 31 stycznia 2024 r. oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego z terminem płatności do 31 marca 2024 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego wniosku wszystkie zobowiązania niewymagalne za 2023 rok zostały uregulowane. Ponadto Komisja stwierdza, iż zobowiązania wymagalne budżetu Gminy Tarnów na dzień 31 grudnia 2023 roku nie występowały.

Komisja dokonała również analizy wykonania planu wydatków związanych z realizacją zadań finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej zapisanych w budżecie Gminy oraz wynikających ze sprawozdań Rb-28S. Wydatki te zostały zrealizowane na łącznym poziomie 93,37%.

Rada Gminy nie podejmowała w 2023 roku uchwały w sprawie wydatków niewygasających.

Dokonano analizy stopnia realizacji programów wieloletnich na przestrzeni badanego okresu, na której podstawie Komisja stwierdza, iż planowane na 2023 r. przedsięwzięcia zostały zrealizowane na zadawalającym poziomie.

Reasumując, analiza wykonania wydatków w poszczególnych działach budżetu pozwala stwierdzić, iż przebiegało ono zgodnie z ustalonymi planami wydatków w ramach obowiązującej klasyfikacji budżetowej, ustawą o samorządzie gminnym oraz ustawą o finansach publicznych.

Przebieg wykonania wydatków w ciągu roku budżetowego był na bieżąco analizowany i w odpowiednim czasie dokonywano niezbędnych i uzasadnionych zmian planów w poszczególnych działach budżetu.

Wyszczególnione w załącznikach 3.6, 3.7, 3.8, 3.9 do sprawozdania opisowego wydatki są zgodne z danymi zawartymi w sprawozdaniu Rb-28S – z wykonania planu wydatków budżetowych według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku.

Przychody i rozchody

Plan przychodów Budżetu Gminy po dokonanych zmianach na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosił 24 969 618,84 zł co oznacza, że został zwiększony w stosunku do planu wynikającego z uchwały budżetowej o kwotę 13 010 028,42 zł i został zrealizowany w kwocie 21 769 618,84 zł, co stanowi 87,18% planu. Stwierdzono ponadto, iż wpływ na niepełne wykonanie przychodów na dzień 31 grudnia 2023 roku miało niewykorzystanie w planowanej wysokości kredytu bankowego na sfinansowanie deficytu wydatków roku 2023.

Planowane rozchody według Uchwały Budżetowej na 2023 rok wynosiły 6 935 984,63 zł i na przestrzeni roku zostały zmniejszone o 60 214,12 zł do kwoty 6 875 770,51 zł. Założony plan został wykonany w 100,00 %.

W wyniku analizy przebiegu spłaty rat kapitałowych z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przypadających do spłaty odsetek, stwierdzono, że były one regulowane we właściwej wysokości i zgodnie z ustalonymi terminami.

Sprawozdania finansowe Gminy

Dokonano analizy sprawozdań finansowych Gminy Tarnów, w tym:

1. Bilansu z wykonania budżetu Gminy.
2. Łącznego bilansu obejmującego dane wynikające z bilansów samorządowych jednostek budżetowych Gminy.
3. Łącznego rachunku zysków i strat obejmującego dane wynikające z rachunków zysków i strat samorządowych jednostek budżetowych Gminy.
4. Łącznego zestawienia zmian w funduszu obejmującego dane wynikające z zestawień zmian w funduszu samorządowych jednostek budżetowych.

Dołączone do wyżej wymienionych sprawozdań objaśnienia pozwoliły Komisji na merytoryczną i całościową analizę stanu finansowego i majątkowego Gminy. Wobec powyższego Komisja uznaje, iż przedstawiony w nich obraz wyczerpująco odzwierciedla sytuację ekonomiczną Gminy Tarnów.

Informacja o stanie mienia Gminy

Komisja stwierdza, iż „Informacja o stanie mienia Gminy Tarnów” za okres sprawozdawczy od 1 stycznia 2023 do 31 grudnia 2023 roku została sporządzona zgodnie z art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.) i zawiera wszelkie niezbędne elementy wynikające z w/w ustawy. W toku szczegółowej analizy Komisja stwierdza, że „Informacja” wyczerpuje w sposób merytoryczny niezbędne dane dotyczące mienia Gminy Tarnów w zakresie obrotu nieruchomościami z uwzględnieniem m.in.:

- sprzedaży nieruchomości,
- nabywania nieruchomości w trybie decyzji administracyjnych oraz na cele publiczne na podstawie cywilno-prawnych aktów notarialnych.

Ustalenia końcowe

Po przeprowadzeniu szczegółowej analizy całości materiałów budżetowych Komisja Rewizyjna stwierdza, co następuje:

1. Budżet był realizowany stosownie do wymogów ustawy o finansach publicznych i ustawy o samorządzie gminnym.
2. Wszelkie zmiany budżetu, zarówno po stronie dochodów jak i wydatków, dokonywane były na podstawie odpowiednich uchwał Rady Gminy oraz zarządzeń Wójta Gminy, a więc w granicach kompetencji właściwych organów.
3. Gmina posiada wszelkie wymagane ustawą o finansach publicznych opinie Regionalnej Izby Obrachunkowej, w tym:
  - Opinia o projekcie uchwały budżetowej Gminy Tarnów na 2023 r.
  - Opinia o prawidłowości prognozy kształtowania się kwoty długu Gminy Tarnów na 2023 r.
  - Opinia o projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tarnów na lata 2023-2031.
  - Opinia o możliwości spłaty kredytu długoterminowego zaciąganego przez Gminę Tarnów z przeznaczeniem na pokrycie deficytu budżetu i na spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów na rok 2023.

Działania, które należy podejmować w dalszym ciągu wymagają rozpracowania zaległości wynikających ze sprawozdania Rb-27S o dochodach budżetowych za 2023 r., a w szczególności z tytułu podatków od osób fizycznych i prawnych, opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, jak również zaległości od dłużników zaliczek alimentacyjnych.

Wobec dokonanej szczegółowej analizy przedłożonych materiałów Komisja postanowiła jak na wstępie wniosku.

Podpisy Członków Komisji Rewizyjnej:

PRZEWODNICZĄCY
Komisji Rewizyjnej

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....